

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת מקץ תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוף ופטרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת מקץ תשפ"ד – האם אתה מוכר את יוסף?

כל השפע עובר דרך הייסוד, והוא צדיק יסוד עולם. הם לא רצו לקבל את התוכחות שלו ואת התפקיד שלו. ובסוף היו צריכים להשתחוות לפניו ולהשתעבד לו במצרים, כשמי נותן לו 'גבי' – פרעה מלך מצרים. אם אנחנו לא עובדים את ה' יתברך חס ושלוש, בסוף יורדים לגלות ומשתעבדים לשרים של האומות. השרים הם המלאכים שממונים על האומות, הם לוקחים את כל השפע המגיע לנו משמים, ככה אומר הרמח"ל הקדוש, ונותנים לנו רק תמצית.

בכל זאת, כל האומות, איפה שיש יהודים – הן עולות כלכלית, טכנולוגית, מוסרית, מכל הבחינות. וכשהיהודים עוזבים – הם נופלים. לכן יש הרבה ארצות שרוצות שהיהודים יחזרו אליהם, לא בגלל שיש דוקא אהבת ישראל, אלא אהבת התועלת והברכה שהיהודים מביאים לכל מקום.

הנה, המזרח התיכון – מה היה לפני שנים ישראל התחיל לחזור לארצו? כלום... ביצות, יתושים, מחלות, מדבר. ועכשיו יש כאן מעצמה עולמית, ה' יעזור שתהיה גם מתוקנת, שתבוא הגאולה ברחמים. אז היהודים תמיד מביאים ברכה בכל מקום. כל הברכה הזו הלכה למצרים. חומר למחשבה.

אז נחזור לימפת הקרב: ולכך אמרו "כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם", זאת אומרת שהתלמיד חכם צריך שיהיה לו גם כח של גבורה, גם תקיפות כדי לקיים את התורה, כי העולם מעורבב טוב ורע, והרע לא רוצה שתקיים את התורה. אז צריך תקיפות – לא רק תקיפות, אבל גם תקיפות.

יוסף הוא איש מופלא, מופלא. הוא מכיר אותם, הם לא מכירים אותו. גם חשבתי על זה, אתם יודעים, אני עוסק בקריאת הפנים, חכמת הפרצוף וכו'. מביאים לי תמונות של אנשים, של תינוקות, של ילדים, לפעמים של מבוגרים, של מבוגרים מאד. אני רואה את כל הרצף של ההתפתחות הפיזית של האנשים האלה בפנים.

ערב טוב! שבוע טוב! חנוכה שמח, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת מקץ תשפ"ד. בשם ה' נעשה ונצליח.

הרבה סוגיות מעניינות ביותר בכל פרד"ס התורה יש בפרשה הזו, מה שנשיג בדלות השגתנו.

המפגש של יוסף עם אחיו – אפשר לנסות לנתח את 'מפת הקרב' שלהם. אנחנו גם עכשיו בזמן מלחמה, ה' ישמור על עמו ישראל:

אז יוסף, יש לו יתרון, יתרון גדול בכל המפגש הזה, כל המפגשים האלה עם האחים שלו. יש לו את כל העלילה תפורה מראש, את כל השלבים, את כל המודיעין, יש לו יתרון מודיעיני. יש לו את כל היוזמה. יש לו את כל הכח. הוא יודע את המטרה האלקית בכלל, שהיא להוריד את יעקב והאחים שלו למצרים, לגלות מצרים. הוא יודע שהרעב ימשך כך וכך שנים. יש לו את הפתרון הכלכלי לזה. הכל בידיים שלו, כל הכח, כל היכולות.

והם – למרות שהם היו צדיקים ופקחים וחכמים ומה שאתם רוצים, ונזהרו לא להכנס בשער אחד כדי שלא תשלוט בהם עין הרע, שזו העצה של יעקב – היו לגמרי חשופים לתכנית של יוסף. מזלם שיוסף אהב אותם והיה צדיק ולא רצה לנקום בהם, מזלם. כמובן, אין לנו תפיסה והשגה לא באחים ולא ביוסף ולא ביעקב. אנחנו לומדים, כי "תורה היא וללמוד אני צריך, וצריך ללמוד מזה לצרכי עבודתו יתברך. זו 'דרך עץ החיים' – מכל דבר ללמוד לעבודתו יתברך, בעזרת ה'.

אז הנה ההבדל, הנה מי שיש לו את כל התכנית, את כל ההבנה, את האסטרטגיה והטקטיקה, עם כל השלבים – הכל הוא יודע: מה יעשה, ואיך יוביל אותם בסוף שיפגעו בפניו, ויכרעו וישתחוו ויגידו שהם עבדים לו – כמו שהיה בחלומות, רק שבמקום שהחלומות יתקיימו לטובה ותבוא הגאולה, הם התקיימו ככה בגלות ועם ישראל ירד לגלות.

ובענין האחדות: כשפוגמים באחדות – במשפחה, בזוגיות, בעם, בבית הכנסת, בשכונה, לא משנה, איפה שפוגעים באחדות – קשה מאד אחר כך להחזיר את זה ושה לא ישאיר שום רושם של שנאת חנם ונקמה ונטירה. מאד מסוכן, מאד.

ולכן נראָה בעזרת ה' בפרשות הבאות שאחרי שיעקב אבינו נפטר הם חשדו אותו עוד פעם, שמא הוא עכשיו ינקום בהם. הוא פרנס אותם, הוא כיבד אותם, הוא אהב אותם, לא החסיר מהם כלום – אבל הם חשדו שזה בגלל יעקב אבינו, שזה לא בגלל שהוא באמת סלח להם עד הסוף והוא אוהב אותם. כמה שקשה הדבר הזה, החשדנות.

ואפשר לומר, "כל הפוסל במומו פוסל". זאת אומרת, זה שהם עדיין חשדו אותו, זה לא המום של יוסף – זה המום שלהם. ולכן לקח לכל הדורות: לא לפגום באחדות בעם ישראל. מאד קשה.

לפעמים אני גם במסגרת היעוץ הרוחני, קבלת הקהל, מנסה להיות שליח לעשות שלום בית. זה אחד התפקידים הכי קשים. וכשבשלום בית מתחילים חשדות, האשמות, פגיעות ופגיעה באחדות ופגיעה באמון – מאד מאד, מאד קשה, מאד! צריך נס, ועבודה קשה, ועבודה על המדות ובניה רוחנית, כדי להחזיר את הגלגל ושהזיווג יעלה יפה מחדש. גם בשותפויות עסקיות אותו דבר. בכל ענין וענין – מאד מאד מאד צריך להזהר מזה. "מֵאֵד מֵאֵד הָיוּ שְׂפֵל רִיחַ, שְׂתִיקוֹת אֲנֹשׁ רָמָה".

וצריך לברוח מהמחלוקת כמה שאפשר. אפילו, אני אומר, אפילו אם זה מחלוקת לשם שמים – להשתדל להזהר מאד, כי זה מתחיל לשם שמים, ואחר כך זה יכול להידרדר שלא יהיה לשם שמים ושתהיה שנאת חנם. והעוון הזה אם היינו כבר מתקנים אותו, כבר משיח היה בא. אלפיים שנה, וזה עדיין לא תוקן כמו שצריך, עדיין יש 'רְשִׁימוֹ', רושם, עדיין נכשלים בזה. יש שיפור. עכשיו בימי המלחמה האלו גם כן יש שיפור, "כאיש אחד בלב אחד", כי יש התעוררות של מה שנקרא 'יחידה' – נפש-רוח-נשמה-חיה-יחידה – של כלל עם ישראל. אז זה מביא את האחדות הזו.

האם זה ימשיך אחר כך? האם זה ממשיך? או היצר הרע הכללי עוד פעם יגרום חלילה לקרע, פירודים, עניינים כאלה, שזו סכנת נפשות מיידית?

ובאמת גם "עַד פִּי יָבֵא שִׁילוֹ" צריכים תמיד לעשות תשובה על מכירת יוסף.

מה זה מכירת יוסף, רבותי? – זה להתנכל ולדחות ולא לרצות את התיקון, לא לרצות את הצדיק, לא לרצות את סדר ההשתלשלות. "וַיִּצְאֵמֵנוּ בְּהָ' וַיִּבְמַשֶּׁה עֲבָדָיו". זה לא לרצות את משה עבדו, לא לרצות את התורה, לא לרצות את התיקון – זו מכירת יוסף, לא לרצות לקבל את ההשפעה, כי מה רצה יוסף כשהוא הוציא דיבתם רעה? היתה לו כונה רעה או היתה לו כונה טובה? אמנם הוא נענש, אבל היתה לו כונה טובה, לתקן אותם.

אז עדיין הדבר הזה מסוכן. זו גם המחלוקת של ירבעם בן נבט כנגד רחבעם – "מי בָּראשׁ?" הוא רצה לעמוד בראש. ה' אמר לו: "בן ישי בראש" – הוא אמר 'לא', הוא לא

באמת לפעמים בן אדם משתנה מאד מגיל צעיר לגיל מבוגר, לפעמים לא. אבל מגיל שבע עשרה עד לגיל שלושים בערך – יש שינוי, אבל עד כדי כך שהאחים לא הכירו אותו? וכי הוא היה דומה למצרים באמת? – ברור שלא. אז זה משמים, זה מעל לטבע. ההסתר הזה שהם לא הכירו אותו, זה משמים, זה בשביל כל העלילה. אבל הוא הכיר אותם, זו עוד מעלה – יש מי שלא מבין את המציאות ויש מי שמבין את המציאות – מעלה עצומה. לא סתם כל המדינות משקיעות בארגוני ביון ובכל מיני מרגלים וְלְיַנִּים ועניינים, כדי להכיר את המציאות כמו שהיא.

התחלתי לומר שהוא היה איש מופלא, וצדיק יסוד עולם, לא נכשל בעריות, ולא נכשל בעבודה זרה, ובתפקידים שלו, בכל התפקידים ה' הצליח בידו. והוא עשה טעות אחת – שילם עליה שנתים בכלא.

מה הטעות? – שהוא אמר שהוא יזכור אותו אצל פרעה, הוא אמר לשר המשקים שיזכיר אותו אצל פרעה. חכמים אומרים, הוא היה צריך לעשות השתדלות, זו לא הבעיה, אבל אם הוא בטח בו – זו בעיה. אסור לבטוח בהשתדלות, צריך לבטוח רק בה'. זאת אומרת, לעשות השתדלות, אבל לבטוח בה', לא בהשתדלות. זה דבר לא קל.

והוא, שעבר חיים קשים כל כך: מלהיות בנו של גדול הדור, שעשה לו כתנת פסים והיה אוהב אותו ומקרב אותו, פתאום להפוך להיות עבד? אחר כך להיות בבית הסוהר? – קשה מאד כל הטלטלות שהוא עבר, כל המכירות שמכרו אותו, שהאחים התנכלו אליו ולא ריחמו עליו. כל הדברים האלה הם לא דברים פשוטים. הוא היה שבוי. היום יש אנשים שבויים, חטופים, ה' ישמרם. לא פשוט.

ועם כל זה, כשהוא פגש אותם וראה שהם מודים שכל זה בא להם בגלל שהם מכרו אותו – הוא ריחם עליהם, ובכה, היה צריך ללכת לחדר אחר ולבכות שם. היה רחמן, היה בעל רגש. הם לא ריחמו עליו, הוא ריחם עליהם. היה לו את כל הכח לנקום, והוא לא נקם באמת, קצת ציער אותם כדי שיחזרו בתשובה, כדי שיוודו שהם לא היו בסדר, כדי להוריד אותם למצרים, כי זו גזירה משמים. פלא פלאים, פלא פלאים. אילו מדות, איזו שליטה.

והלב – הלב חי, הלב מרגיש, הלב יודע. הוא קיים את התורה, "לא תקם ולא תטר". אבל זה לא קל. היום בן אדם, מישהו לא אומר לו 'בוקר טוב' יפה – אוהו... הוא כבר פותח לו חשבון, ולא סוגר את החשבון... פלא פלאים, יוסף הצדיק. אנחנו צריכים ללמוד ממנו דרך ארץ.

אז הוא נענש שנתים בגלל שהוא בטח בהשתדלות. הייסודי חייב לעשות השתדלות. הימלכות אין לה מעצמה כלום. אבל היסוד צריך להתחבר עם המלכות, אז הוא צריך השתדלות – התעוררות מלמטה כדי שתהיה התעוררות מלמעלה. מצד שני, אסור לו לתלות בעצמו או בהשתדלות שלו – תפקיד מורכב של לקשר עליונים עם תחתונים, תחתונים עם עליונים, וכמובן, שמירת הברית, שהוא עמד בנסיון הזה.

בכל הפרשה הזו יודעי סוד יודעים שיש רמיזות על משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, כן, גם בפרשה הבאה, "וַיִּנְגַשׁ אֱלֹיוּ", כל המפגש הזה טעון.

מסכים. זו הגאווה שלו. ואומרים חכמינו שהוא נטרד משני העולמות, ואחר כך הידרדר.

מי בראש? – הקדוש ברוך הוא בראש, ובן ישי בראש, כי זה רצונו יתברך. מה שרצונו יתברך, זה מה שקובע. זה הפך מלמכור את יוסף. כשאנחנו מתבטלים כלפי ההשגחה העליונה, כלפי התורה, אז אנחנו לא מוכרים את יוסף. כשאנחנו חלילה מורדים – זו מכירת יוסף.

כל אחד יעשה את החשבון אם הוא מתבטל ומקיים את רצונו יתברך כל הזמן, במחשבה דיבור ומעשה – או לפעמים כן ולפעמים לא, מתי שטוב לו כן, מתי שלא טוב לו לא – כמה לא, כמה כן.

"וְאֵל תִּצְמַח עַד יוֹם מוֹתָדָּ" – זה נסיון. וזה בא לתקן את נסיון חטא עץ הדעת טוב ורע, שבו לא שמענו לאיסור שה' אסר עלינו לאכול מעץ הדעת. יש בזה הרבה סודות וענייני גלגולים, גלגולי נשמות, בכל הסיפור הזה של האחים ושל יוסף ושל מכירת יוסף ושעבוד מצרים, תיקון של פגם הברית של אדם הראשון.

כמו שאתם רואים, יש רצף, יש רצף. "דור הלך ודור בא" – הדור שהולך הוא הדור שבא. יש רצף בתיקונים.

גם עכשיו, אנחנו לא איזה דור שקם 'יש מאין', לא. אנחנו ברצף ההיסטורי של עם ישראל. האומות הם ברצף ההיסטורי של האומות. הנסיונות חוזרים על עצמם. והאם עם ישראל מתקבל כעם ה', או לא? האם הוא מתנהג כעם סגולה, או לא? מי תומך בעם ישראל? מי רודף את עם ישראל? – כל הדברים האלה, דור אחר דור, זה הבירור של העולם.

מה האמת של העולם? האמת של העולם היא פירושים שאנשים ממציאים? או היא הפירושים של התורה הקדושה בכל הפרד"ס שלה, פשט, רמז, דרש וסוד? הרבה חומר למחשבה, רבותי, הרבה לקח.

גם המצב הזה, "וַיִּרְצֶהוּ מִן הַבּוֹר", שפרעה מעלה את יוסף מהבור, מהבור שהוא היה בו, מהכלא, וממליך אותו על כל ארץ מצרים, נותן לו את הטבעת שלו ועושה אותו משנה למלך – ובאמת לעתיד לבוא משיח בן יוסף הוא משנה למלך, למלך המשיח, למשיח בן דוד. אז הוא עושה אותו משנה, אבל משועבד לו, 'שעבוד מלכויות', הוא משועבד לפרעה. כל הרווח הכלכלי, המדיני, כל העניינים הם לטובת פרעה, הם לא לטובת יוסף ועם ישראל. כמובן, גם עם ישראל נהנה מזה, אבל פרעה בראש. פרעה... איזה שעבוד מזעזע.

השעבוד הפיזי הוא מזעזע, אבל השעבוד הרוחני הוא מזעזע עוד יותר. 'גדול המחטיאו יותר מן ההורגו'. אז השעבוד הזה מעוות, מעוות את המוחין של עם ישראל, בכל דור ודור. לא פשוט. זה עונש. על מה העונש? – "על עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרַתִּי". כשעוזבים את התורה, ה' שולח עונש. העונש מתגלגל מדור לדור, מגלגול לגלגול, בִּפְרֵט או בְּכֹלל, פתאום קורים דברים.

עוד נושא שרציתי להדגיש, זה שלהשגחתו יתברך יש 'ווליומים', נקרא לזה, שונים. יש זמנים שהכל נראה בסדר, עולם כמנהגו נוהג פחות או יותר, 'הכל טוב' כמו

שאומרים. ויש זמנים ש'ואוו', פתאום עם ישראל, והעולם כִּלְל, בצרה או בצרות או בלחץ לא רגיל, לא רגיל.

למשל, בפרשה כשיעקב ובניו צריכים לרדת מצרימה להשתעבד לפרעה במצרים – אז ה' שולח רעב. כמה שיעקב מנסה להתחמק – לא עוזר לו, בסוף הוא צריך לרדת למצרים. זה זמן שה'ווליוס' של ההשגחה גבוה מאד. זה לא זמן רגיל.

למשל, בזמן שלמה המלך עליו השלום – "וַתִּשְׁקַט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה". ארבעים שנה היה גשוג, היה מצוין, הכל טוב, איזה יופי, שלט בעליונים, בתחתונים. זה גם כן 'ווליוס' גבוה. זה לא זמן רגיל זה שהוא שלט בעליונים ובתחתונים, ושהיה בית המקדש. אז זה לא זמן רגיל, זה זמן מצוין לעם ישראל.

אז יש ווליוס גבוה, חלילה, של דינים, ויש ווליוס גבוה גם של דברים טובים. לפעמים אחד לפני השני או אחד אחרי השני. למשל, שבע שנות השובע – 'וואו', כולם מרוצים, אבל הם לא יודעים שאחר כך יבואו שבע שנות הרעב...

אז צריך להיות קשובים להשגחה הפרטית והכללית, ההשגחה על עם ישראל, וההשגחה על האומות – לנסות להבין: מה היה, מה קורה, מה יקרה. צריך להבין את מפת הקרב שהיתה – שגרמה למצב של עכשיו – שיגרום למצב שיבוא. להתעמק, באופן פרטי ובאופן כללי. ולחוש את ההשגחה, האם זה זמן לא רגיל.

אנחנו הקטנים אמרנו עוד בזמן הפנדמיה שזה זמן לא רגיל, והשאלה אם זה יגמר בזה או יהיו עוד דברים כהכנה לגאולה השלמה. והנה, אחר כך פתאום באה המלחמה הזו. ומי יודע עוד מה יהיה? בעזרת ה' שיהיה רק טוב.

גם עכשיו אנחנו בזמן של ווליוס גבוה – כשמצד אחד נראה שיד ישראל על העליונה, מצד שני אי אפשר לדעת עוד מה יהיה ואיך יהיה ו'מה המחיר', כמו שאומרים. ה' ירחם על עמו ישראל.

אז בְּחִבְלֵי מְשִׁיחַ צָרָה רֹדֶפֶת צָרָה, אִירֹעַ רֹדֵף אִירֹעַ, אֵין מְנוּחָה – עוד גל ועוד גל, ועוד גל ועוד גל. ה' יתן לעמו ישראל כח ומח ולב מבין, שבאמת נהיה ראויים לתואר 'עם סגולה', 'אור לגויים'. אם נתקן את עצמנו כראוי, אומות העולם יתמכו בנו, בעזרת ה'. ובכל מקרה, אם נתקן את עצמנו תבוא הגאולה ברחמים במהרה.

לחיים! לחיים! לחיים!

יהי רצון שיתפשט האור האלקי בכל העולמות ובעולם הזה, בזכות החנוכה, זמן מסוגל מאד, שנעלה מעלה מעלה ולא ניפול

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק בעבודתו יתברך.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

מתוך נפשי – מחשבות ועצות להתחזקות ולהתפתחות

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
ג' טבת תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים · לרפואת הפצועים · להחזרת החטופים · לשמירה על החיילים.

- א. אחוז בה' ית' בכל סיבובי החיים. גם כאשר הסיבוב מסחרר אל תרפה ממנו ית'.
- ב. החיים עוברים מהר, כהרף עין. השאלה היא: מה פעלת? מה תיקנת? האם הפכת לצדיק?
- ג. "כל ישראל ערבים זה לזה". כולנו גוף אחד ונשמה אחת. לכן אם כואב לאצבע – כל הגוף מרגיש את הכאב. יהודי לעולם אינו לבד, ירצה או לא. כל עם ישראל מתלווה אליו תמיד, הצוות שלו לעולמים!
- ו. ואם שוכחים זאת – האנטישמים מזכירים לנו זאת מיד!
- ד. ככל שאדם הוא 'כלום' יותר בעיני עצמו, כך הוא שליו יותר, הוא חפשי יותר, נקי יותר. אם הוא מקבל את ה'כלום' כברכה – זאת באמת ברכה.
- ה. אל תנהל את העולם. פשוט לא תצליח, ורק תנזק, ח'ו!
- ו. לפעמים היצר מכניס את האדם למנהרה חשוכה וממולכדת – והוא נתפס בה ולא יוצא ממנה. זה נובע מעקשנות, ולפעמים מגאווה. אם הכל חשוך וממולכד – פשוט ברח, ברח על נפשך!
- ז. אם הלב אטום – גם המח אטום!
- ח. אם החושים אינם עובדים – הסכנה גוברת. עורר את חושי השרדות!
- ט. לפעמים מרוב אור רוחני – אין חשים בסכנה, והנפילה קרבה לבוא.
- י. אל תהיה בטוח שהדג בצלחת, עד שיכנס אל פיק!
- יא. כאשר הסבל גובר על האינטרס מגיע רגע ההכרעה.
- יב. האומץ לפעמים מציל, ולפעמים להפך.
- יג. אל תבחר מטרה שמעבר ליכולתך להשיגה.
- יד. אל תצהיר הצהרות מחייבות ומסנדלות שלא תוכל לקיימן.
- טו. חשוב יותר – דבר פחות.
- טז. מרוב זהירות מגיעים לשיתוק. מחוסר זהירות מגיעים לאסון.
- יז. מכל רגע בחיים למד משהו. בסוף תחכים, בס"ד.
- יח. אם האדם יודע את מגבלותיו – הוא שמור יותר.
- יט. דע את מקומך ואת מיקומך. ו'אל תרגיש בנוח'.

**לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בהתעמקות!
לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו ית'!**